

**Buidat d'informació de la dinàmica
participativa
del III Fòrum Local Educatiu**

Museu del Ter, 14 d'abril de 2018

**Ajuntament
de Manlleu**

GRUP DE TREBALL: EQUITAT EDUCATIVA

1. DIAGNOSIS

OPORTUNITATS

1. Una oportunitat que es destaca es centra en buscar el consens social per treballar la cohesió de forma conjunta.
2. El fet de conèixer les oportunitats educatives que poden tenir els infants i joves en el territori és clau per aconseguir l'equitat educativa. Tenir un bon coneixement de l'entorn i dels recursos és doncs un objectiu principal i una bona oportunitat.
3. A nivell educatiu, un actiu important de Manlleu és el PEC, els Fòrums que es celebren i la dinàmica col·lectiva existent (i encara amb un major potencial) entorn a l'educació. Aquest fet incidiria molt favorablement a l'orientació cap a una proposta d'Educació 360 inclusiva i participativa.

MANCANCES

4. Es ressalta la **influència del factor econòmic** i per tant, el fet de que la manca de recursos econòmics sigui determinant per aconseguir implementar projectes i/o tenir recursos per aconseguir l'equitat educativa i la igualtat d'oportunitats educatives.
 - La situació socioeconòmica d'algunes famílies és un factor crucial a tenir en compte en aquest àmbit, ja que les desigualtats econòmiques són una barrera important per a l'accés.
 - Hi ha bosses de pobresa que afecten en major grau als col·lectius d'origen immigrant i aquest fet s'ha de tenir en compte a l'hora de pensar en polítiques educatives locals que afavoreixin la igualtat d'oportunitats.
5. Es valora que els **recursos que es dediquen a l'educació fora de l'escola són molt escassos** i s'ofereixen poques oportunitats a joves i a adults.
 - Les entitats de Manlleu s'haurien de plantejar aquest tema i reivindicar més recursos.
 - S'hauria de fomentar (encara més) el voluntariat.
 - Hi hauria d'haver una oferta atractiva i variada pensada per a tothom i des de la participació de tothom.
6. Un altre factor que es detecta és la **manca d'informació per part d'algunes famílies** i/o altres agents educatius.
 - L'idioma pot exercir de barrera i crear desigualtats en aquest coneixement dels recursos educatius.
 - Finalment, la es detecta una manca de difusió d'aquestes oportunitats educatives perquè arribin a tothom.
7. Els **factors socioculturals i el valor o percepció que les famílies donen a l'educació** poden exercir de barrera a l'hora d'accedir a determinats recursos o activitats que millorarien l'equitat educativa.

- Com a element base, es detecta una falta de coneixement de les diferents cultures que hi ha a Manlleu i arreu del territori. Continuar treballant en aquesta línia, serà important.
 - Cal tenir en compte la part subjectiva del factor i els murs socio-mentals que encara hi ha molt instaurats en l'imaginari col·lectiu (per part de tothom)
 - Un altre aspecte que es destaca són els valors educatius del diferents tipus de famílies (en alguns casos marcats per la cultura) i per tant, la importància de treballar el valor que es dona a l'educació en l'òptica 360. De vegades hi ha la percepció subjectiva de que, una vegada fora de l'escola, no es necessita més activitat educativa (o bé no se li dona rellevància educativa).
 - Aconseguir **donar valor a totes les oportunitats educatives** (fora de l'espai lectiu) seria clau per aconseguir generar interès en aquestes oportunitats educatives. L'interès familiar per aquestes, és un factor decisiu per accedir-hi.
 - Es comenta explícitament que hi ha una correlació entre el tipus de famílies i el tipus d'activitats a les que s'accedeix. Caldria doncs desenvolupar estratègies d'equitat per tal de trencar barreres i estereotips.
8. Hi ha **aspectes entorn a l'educació formal** que influeixen en el procés de l'equitat educativa:
- La segregació escolar i el fet de que hi hagi centres amb un elevat nombre d'infants de famílies de procedència immigrant, genera desconfiança i trencament (manca de cohesió i percepció esbiaixada) a la població de Manlleu en general.
 - La manca d'expectatives d'alguns professionals de l'educació per a segons quin tipus d'alumnat és un factor que existeix, no tangible però que cal tenir en compte
9. Un altre aspecte que es destaca és la **dificultat de conciliar els temps laborals, familiars, educatius i d'oci**. Calen polítiques locals i/o recursos per ajudar a aquesta conciliació.
10. Finalment, es destaquen les mancances i retallades en el **el rol de l'administració com a prestador de serveis educatius**. Amb l'arribada de la crisi i fins al moment, alguns serveis es van deixar de prestar i d'altres iniciatives educatives que rebien un suport van deixar de rebre'l. En aquest sentit, caldria reivindicar aquest rol i influir en la restauració i millora dels serveis educatius relacionats amb l'administració.

2. PROPOSTES

1. Promoure el seguiment i la coordinació de les propostes sorgides en el Fòrum en la línia o òptica **360 a Manlleu**.
2. **Millorar l'accés i donar valor** a totes les activitats fora de l'horari lectiu:
 - Més ajudes econòmiques, beques municipals i subvencions perquè tothom tingui les mateixes oportunitats d'accés.
 - Apostar per la tarificació social a diferents recursos.
 - Proposar un carnet anual d'accés a les activitats
 - Vetllar i apostar perquè l'esport estigui a l'abast de tothom
 - Seguir apostant per la unificació de l'oferta de les activitats extraescolars

- Apostar perquè les persones puguin provar i viure les experiències en primera persona (laboratori), organitzant una o més jornades de “tastet” gratuïtes per provar les activitats
 - Trencar barreres: obrir espais educatius a activitats diferents
 - Oferir activitats gratuïtes obertes a tothom, per exemple des de les escoles: reforç escolar, coral, idiomes, etc.
 - Tenir en compte el període de vacances escolars com un període en què es produeix la iniquitat en l'accés a determinades activitats.
3. **Tenir en compte a tothom en el disseny de les activitats, apostant per la participació del/s col·lectiu a qui es dirigeix.**
- Captar les demandes de les famílies, els infants i els joves tenint en compte les necessitats i preferències. D'aquesta manera, potser es pot augmentar la motivació i reduir la falta d'interès que es mostra en algunes persones o col·lectius.
4. **Augmentar la difusió d'aquestes activitats i dels recursos existents**, assegurant així que la informació arriba a tothom (si cal, adaptant-la perquè arribi a tothom i des de diferents canals).
5. **Identificar bé les raons per les quals no s'accedeix a totes les oportunitats educatives existents**
- Seguir estudiant i analitzant les raons o motius que exerceixen de barrera. Es parla dels diferents perfils de comportament en l'accés i els motius, per exemple pel què fa a les noies o als joves de la ciutat (amb qui s'hauria de desenvolupar accions concretes afins als seus interessos).
 - Proporcionar serveis que permetessin als pares i mares poder accedir i participar de totes les oportunitats educatives (per exemple, cangurs...)
 - Coordinar els horaris lectius i no lectius
6. **Donar valor i socialitzar les capacitats i coneixements de tots els ciutadans de Manlleu**
- Fer una base de dades de ciutadans de Manlleu voluntaris, disposats a col·laborar en allò que saben o el coneixement que poden aportar
 - Fer la fira “Mireu què sé fer”, on ciutadans de totes les ètnies i orígens puguin mostrar les seves habilitats i capacitats
 - Impulsar una aliança entre el “Temps x Temps” i les escoles
7. **Apostar per l'educació en valors**
- Donar valor a la diversitat que hi ha a les aules
 - Promoure activitats per posar en valor el coneixement dels altres
8. **Fomentar nous espais d'interrelació inter i entre les famílies** apostant pel treball conjunt i donant la oportunitat de compartir prioritats, dubtes, etc. sempre amb la lògica de donar valor a l'educació 360.
- Fer un **treball amb les famílies i la resta d'agents educatius per tal de que donin valor a l'educació 360**, fent tallers i activitats on hi participin diferents agents de Manlleu (escola d'adults, entitats, etc)
 - Promoure activitats entre pares/mares i fills/filles.
 - Crear una escola de pares i/o espais d'interrelació i formació per a les famílies, on hi pugui haver diferents agents educatius implicats (més enllà de XarxaAmpa i de les activitats que s'ofereixen en els centres educatius)
 - Generar espais de participació entre famílies i persones de diverses cultures i famílies diverses

- Generar espais inter-generacionals (casal d'avis-infants-adolescents)
9. **Donar valor i prestigi a alguns centres educatius**
- Seguir amb el projecte MagneTer (aliança entre l'Institut del Ter i el Museu del Ter)
 - Ampliació del Projecte Viladomat a tots els centres educatius i a més disciplines artístiques (aposta de ciutat)
10. Potenciar una **economia alternativa vinculada a economia social i solidària**

GRUP DE TREBALL: OPORTUNITATS EDUCATIVES

1. DIAGNOSIS

OPORTUNITATS

1. Oferta educativa diversa, tan **d'activitats extraescolars** com **activitats puntuals** i per a totes les edats:
 - 0-3 anys: Tallers vivencials escola bressol Picarols, gratuïts i oberts a totes les famílies
 - 0-3 anys: Cursos de piscina
 - Biblioteca: L'hora del conte, clubs de lectura, Lecxit, etc.
 - Conferències AFADIP
 - Tallers del Casal Cívic Federica Montseny
 - Activitats a l'Aula Mercat Municipal
 - Xerrades de l'Ateneu de Manlleu
 - Pati Obert al Puig Agut
 - Reforç escolar...
2. L'esport és un punt d'unió de famílies, valors, **Manlleu és una ciutat esportiva** amb clubs destacats en diferents esports
3. Hi ha experiències significatives i voluntat de treball en xarxa entre els diferents agents socioeducatius:
 - El Catàleg d'extraescolars ha permès donar a conèixer que es proposava a cada centre.
 - L'esforç que s'ha fet des dels centre educatius i les AMPA per compartir activitats
 - Bona relació entre centres educatius
 - Motivació per part d'entitats a que hi hagi igualtat d'oportunitats

MANCANCES

4. Les **barreres d'accés** a l'oferta educativa fora escola a Manlleu:
 - Les activitats que es fan des dels centres, encara que siguin més econòmiques que altres, hi ha moltes famílies que encara no ho poden pagar.
 - Falla la comunicació i la difusió en les activitats
 - Falta recursos (diners per beques/subvencions...)
5. L'accés és especialment difícil en el cas de les **activitats esportives**, molt vinculades a l'esport federat:

- L'esport està en mans dels clubs i això dificulta l'accés
 - Dificil accés a les entitats esportives per part de famílies nouvingudes
 - Els clubs han fet perdre l'esport escolar impulsat per les AMPA (des de l'ajuntament de vegades es bequen infants als clubs en comptes de promoure l'esport escolar)
6. El **valor que socialment es dóna les activitats educatives** no reglades segueix sent inferior al de l'àmbit reglat i es relaciona amb activitats d'oci o lleure:
- Manca de relat educatiu fora de la formació obligatòria (els clubs esportius tenen un relat que motiva a participar...)
 - Importància de l'educació global, falta conscienciació ciutadana
 - També falta consciència d'estar educant per part de les entitats
 - No es valora socialment ni des del món de l'empresa totes les competències que s'aprenen en la formació no reglada, per desconeixement, prejudicis...
7. El problema dels **horaris, de la conciliació** entre temps escolars i extraescolars és problemàtica perquè en l'àmbit esportiu hi ha moltes entitats i pocs espais, per tant n'hi ha molta ocupació a les mateixes franges horàries i hi ha infants i adolescents que acaben els entrenaments a les 22h. D'altra banda, hi ha famílies que utilitzen les activitats extraescolars per conciliar les seves jornades laborals amb les dels seus fills/es i hi ha infants amb jornades "educatives" de 12 hores o més. Hi ha un excés d'activitats en els infants que imposen les famílies, es reivindica tenir temps no dirigit.
8. Hi ha **connexions entre temps lectiu i temps no lectiu** que no ajuden a generar més oportunitats educatives:
- No genera oportunitats etiquetar els adolescents!
 - El rendiment acadèmic fomenta desigualtats que afecten al lleure. Ja que l'infant o adolescent que no té un bon rendiment acadèmic se'l recomana/condiciona a fer reforç escolar, en comptes d'altres activitats esportives, artístiques... No hi ha acord en el grup.
9. Falta **oferta educativa fora de l'oferta reglada**, per tant oportunitats educatives en àmbits o temes concrets:
- Àmbit de formació i debat ciutadà
 - Les dones demanen més formació per poder treballar
 - Manca d'eines per a la resolució de conflictes
 - Potser no hi ha la varietat necessària per acollir tots els estudiants, ja sigui per temes econòmics, gustos...

2. PROPOSTES

1. **Millorar l'accés** a les oportunitats educatives de Manlleu:
 - Que les activitats extraescolars siguin comunes i barregin alumnes de tots els centres.
 - Més ajudes perquè realment arribi a tothom el fet de poder fer activitats extraescolars/ activitats finançades
 - A les vacances d'estiu cal ampliar l'oferta a baix cost per adolescents de secundària
2. Donar **valor i un relat a l'educació** fora escola:
 - Crear una escola de sentit crític, cal saber que fas quan t'estàs formant i no equiparar l'oci a l'educació, perquè els resultats que cerquem són diferents.

- Donar visibilitat als resultats de la formació contínua
3. Fer una **oferta més diversa** d'activitats educatives per a totes les franges d'edat i gustos i especialment per adolescents i joves:
 - Que algunes de les activitats del catàleg de l'Ajuntament es puguin ofertar en l'horari extraescolar
 - Ofertar altres tipus d'activitats que
 - Formació a voluntariat perquè tinguin les eines per educar des de les entitats
 - Més patis oberts per arribar a més nens i nenes
 - Ampliar l'oferta cultural fora de l'horari lectiu
 - Cal crear oportunitats educatives pels adolescents 14-18 anys (com a mínim)
 - Clubs de lectura
 - Tallers d'art
 - Sortides conjuntes per gaudir d'activitats culturals fora de Manlleu a preus reduïts.
 4. Crear un **Espai Jove**, espai de trobada d'adolescents de Manlleu de 12 a 18 anys on puguin fer activitats que els hi motivin o passar l'estona, parlar, jugar... seria interessant sobretot les vacances escolars i els caps de setmana, es posa de l'exemple de la Fàbrica de Somnis de Vic (<https://ca-es.facebook.com/lafabrica.desomnis>) , tot i que allà es va fer des del teixit associatiu sense impuls municipal.

L'Espai Jove hauria de tenir els principis de l'Educació 360 i comptar amb dinamitzadors/educadors que puguin ser referents pels adolescents i que tinguin continuïtat a Manlleu. També és molt important que els primers mesos es parteixi d'un procés d'escola dels adolescents per intentar saber què volen, què els interessa, i anar treballant sobre el seu compromís. És un procés lent perquè els mateixos adolescents no saben que volen.

5. Cal **connectar temps lectius i no lectius** per millorar les oportunitats educatives:
 - L'escola i l'institut han d'implicar-se totalment en les hores no lectives! Només que el professorat ho tingués en compte ja ajudaria.
6. **Altres propostes** van ser:
 - Fer una ludoteca per al joc dels petits quan no es pugui sortir als parcs pel clima de Manlleu
 - Pensar els parcs i places de Manlleu com a espais oberts al joc i a fer activitats educatives

GRUP DE TREBALL: CONNEXIÓ ENTRE ELS ESPAIS LECTIUS I NO LECTIUS

1. DIAGNOSIS

OPORTUNITATS

1. Valoració positiva entre la relació dels espais lectius i no lectius a Manlleu. Algunes reflexions:
 - Es valora que la vinculació hi és però que cal que millori.
 - A Manlleu hi ha exemples de bones pràctiques en aquest sentit:
 - Per exemple, la bona coordinació entre les AMPAs i les escoles en el disseny de les activitats extraescolars.
 - Vincular el lectiu i no lectiu és clau per l'Institut del TER, ja que pels seus alumnes l'Institut és com una segona casa.
 - Es destaca el paper clau que hi tenen els TIS.
 - Aquesta connexió es dona en els TEA (tallers d'estudi assistit).
 - La connexió depèn de la ubicació de les activitats extraescolars.
 - Quan l'extraescolar està dins del centre, millora aquesta connexió. Quan són fora del centre, no existeix.
 - El paper dels professors és clau: Quan els propis professors estan o fan l'activitat en horari no lectiu, indubtablement hi ha relació.
 - De vegades la connexió es dona només amb alguna entitat concreta i per a activitats puntuals.

MANCANCES

2. En general es valora que la **connexió existent és baixa**.
 - De vegades es dona una continuïtat, però caldria analitzar si realment és una connexió. Caldria poder avaluar el nivell de relació real i connexió real que hi ha.
 - Aquesta connexió és baixa perquè qui organitza les activitats són diferents actors que funcionen de forma força autònoma (Claustre vs AMPA)
3. **Sobre el reconeixement educatiu dels diferents espais:**
 - Hi ha diferents estatus entre els diferents tipus d'ensenyament: Un és l'obligatori (i per tant considerat de primera divisió) i l'altre és valorat com el secundari.
 - Hi ha manca de coneixement global entre el què fan els uns i els altres. S'està treballant des d'una manera parcel·lada.
 - No es dona valor educatiu al menjador: L'autonomia dels infants, que sigui un espai acollidor de trobada del grup, etc. Els objectius de centre hi haurien d'estar presents.
4. **Sobre els rols professionals:**
 - Manca de reconeixement professional i de remuneració dels monitors.
 - Cal identificar qui té de bagatge per a poder-ho fer.
 - Caldria millorar la seva formació?
 - Caldria que els sous fossin més elevats?
 - Tenir clar que no tots els monitors serveixen pel mateix tipus d'alumnat i d'activitats. Fer una bona selecció és clau.

5. Sobre les dificultats operatives:

- La vinculació no es pot fer prescindint dels mestres. Els mestres sovint van col·lapsats amb la feina del dia a dia i els manca temps.
- A part del temps, el professorat (en general) no coneix prou bé l'entorn i les oportunitats fora de l'escola i per tant no orienta o prescriu als infants i joves.
- Cada centre hauria de ser més conscient del tipus d'alumnat que té i de quines necessitats té.

6. Sobre el rol de les famílies:

- Les famílies sovint no són conscients d'aquesta connexió i haurien d'intervenir en l'aportació d'idees.
- Sovint, no s'aprofita prou la oferta externa existent, per exemple la cultural.
- Poca relació entre família i docents per parlar sobre l'educació dels infants fora de l'escola. Les famílies no troben en l'escola com a prescriptors de les activitats educatives.

7. Sobre els espais de comunicació i coordinació:

- Des de la perspectiva de mestre d'estudi assistit: No tenen informació de quines assignatures li van bé i quines no tant per part del mestre. Hi ha doncs una manca de comunicació.

8. Sobre els adolescents:

- Manca dels docents com a prescriptors de les extraescolars i coneixement de les oportunitats educatives de l'entorn.
- Hi ha molta mirada de l'adolescent en risc, però també cal mirar als adolescents que no ho estan, a tot el col·lectiu.
- A partir dels 12 anys, als nois i noies els costa ubicar-se. Cal buscar temes que els motivin i engresquin, com alguns esports, però també un tipus de lleure més positiu.

2. PROPOSTES

1. Fer un acord perquè es canviï el nom d'activitats extraescolars per activitats educatives.

- Milloraria l'imaginari col·lectiu, ja que cal canviar el concepte i obrir una mica la mirada.

2. Impulsar una millor difusió i aprofitament dels recursos i oportunitats educatives de l'entorn, dins o fora de l'aula:

- Ampliar la difusió i assegurar el coneixement dels recursos educatius per part dels mestres.
 - Els mestres haurien de conèixer quines són aquestes oportunitats per tal de promoure-les dins de l'horari lectiu i prescriure-les fora de l'horari lectiu.
 - Promoure projectes individualitzats per a cada infant. Buscar un sistema de referents, prescriptors i detectors de necessitats i preferències (professors antena) .
- Potenciar que els infants i joves gaudeixin de les oportunitats educatives existents:
 - Tenir en compte la seva opinió en el disseny d'aquestes activitats.
 - Aprofitar exposicions ja existents i fer-les passar per tots els centres.
 - Fer més sortides i visites als diferents recursos.
 - Donar la oportunitat de que els infants vagin a diferents llocs, relació amb entitats, coneixedors de l'entorn.

3. Promoure diferents tipus de projectes que vinculin els diferents espais educatius:

- Projectes de mentoratge educatiu: Acompanyar als adolescents (no només en situació de risc) d'una manera més holística i incorporant a tots els agents que hi intervenen.
 - Projectes compartits entre el Projecte Educatiu de Centre i el Projecte Educatiu de Ciutat.
 - Millorar l'acompanyament als Clubs i entitats esportives perquè impulsin projectes 360 i s'apoderin com a agents educadors.
 - Crear projectes o grups interdisciplinaris on hi hagi vinculats mares, pares, mestres i alumnat dins dels centres educatius (però no per això coordinats per part de mestres o professors)
4. Tenir en compte el **model de Comunitat d'Aprenentatge** com a model inspirador de l'Educació 360 i d'aquesta vinculació.
5. **Millorar el reconeixement dels monitors i monitores com a agents educadors.**
- Per altra banda, fer un seguiment de la formació que poden demanar segons les seves necessitats.